

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Synopsis Annalium Societatis Jesu In Lusitania

Francus, Antonius

Augustæ-Vindelicorum, M. DCC XXVI.

Annus 1595. Soc. 56.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72313](#)

comparavit ad supremum agonem. Duo, nempe P. Didacus Pirius, & P. Gon-salvus Fernandius, erant adjutores spirituales. Postremus P. Franciscus Pereira scholasticus Theologus, ortum duxit ex Illustrissimo sanguine Feiræ. Conces-ferat è Collegio ad balnea, sive aquas salutares, quas à *Regina* vocant: remedi-um illud ita noxiū expertus valerudini, ut vita deposita ipse se accinxerit supre-mo itineri. Cum splendore natalium conjunxit admirabilem sui demissionem. Ad demortui feretrum certatim parvuli confluxere, ipsummet feretrum osculo venerati. Pro ejus requie funebrem psalmodiam decantārunt seculares pres-byteri, ac iterum ordines Religiosorum. Obiit in nosocomio regio opinione virtutis singularis relictâ.

3. Ex eodem Collegio decem & quatuor sacerdotes cum totidem scho-Missiones, lasticis sacras missiones habuerunt. P. Sebastianus Barradas progressus ad Guar-diensem diocesim cum alio sacerdote more Apostolico discurrit, incredibilēs-que fructus collegit. P. Antonius M ascarenus & ipse pedes cum socio schola-stico adivi Leyriam; nec in Episcopio, nec in palatio Villæ regalis, sed in nosocomio voluit hospitari. Neque admisit escam, nisi quam emendicabat ad ci-vium ostia. Id in Antonio spectabilius, quod effet omnibus cognita ejus pri-maria Nobilitas.

4. Ultra mare ad Indos navigarunt quatuor. P. Ludovicus Cerqueira, Profecti ad Episcopos Japonensis, vir magnæ virtutis & sapientiæ, P. Valentinus Carvalius, Indos, Ulyssiponensis, primus in scholis patriæ suæ Magister Philosophiæ, Franciscus Paix, & Emmanuel Joannes non sacerdotes. P. Cerqueira profitebatur Ebo-ræ Theologiam, Doctoris accepit insignia jam designatus Episcopus, Patrono Alexandro Brigantino. Dum gradu donabatur, Theotonius Archiepiscopus annulum sibi detraictum obtulit, ut insiceretur novi Doctoris digito. Quà die uterque Princeps apud nos prandere dignatus est. Accidere hæc mense No-vembri anni proximi.

5. Inauguratio Episcopi facta in nostro Eborenſi templo à Theotonio, Ludovici Cer-uitatis ab ipso nonnullis Episcopis. Res peracta ejusdem Theotonii expen-gueira Epis-scopi inaugu-ratio. sis magno utique apparatu, & donis, quibus Cerqueiram cumulārat. Prandium apud nos sumpsere cum viris altis gravissimis. Interim Nostri diversis linguis di-xerunt è pulpito triclinii. Postremus Lusitano sermone explicit, quas infulas admittere soleat Societas, & quos habeant redditus, nempe cruces, labores, & martyria. Hac oratione multi non poterant sibi à lacrymis temperare.

6. P. Valentinus Carvalius erat in quarto anno sui Philosophiæ magiste-P. Val. Carva-rii, typisque mandaverat sustinentas de more theses Philosophicas, cùm moni-tius esset ad comitandum Episcopum, peculiari gaudio obedientiam exceptit. Pri-mus erat, qui novi Collegii D. Antonii habitator ad Indicas missiones vela-solvit.

Annus 1595. Soc. 56.

ET hoc anno quaternos India sibi vendicavit, Gomium Ferreiram Eboren-Ad Indianam & sem, Melchiorem Fonsecam, Ludovicum Cardozum, sacerdotes, & Hie-Brasiliam pro-ronymum Rodericum. P. Cardozus Covilaniensis egregiam in tiroci-nio probaverat constantiam, ut relatum est anno 1580. Goæ Theologiam professus, illiusque Provinciæ moderatorem egit. Ad Brasiliam profecti iex, Raphael Carnerius, & Joannes Fernandius, operantes ad aram; Emmanuel Gomius, & Tenreirus, scholastici; Joannes Baptista, & Franciscus Gonsalvius, adjutores temporales. Postremus annis triginta munus obivit Subministri, quod non exiguum est de virtute Francisci indicium.

2. Sociorum JESU labaro adscriptus est Conimbricæ 22, Februarii Vin-ingressus. centius Alvarus, scholasticus, natus Ferreira in diœcesi Eborensi: postea occisus à Mauris in odium fidei apud Indos.

Antonius Franco.

X

3. In

Mortui in
Domo Pro-
fessariorum.

In Collegio
Ulyssipon-
ensi.

Conimbricæ.

Missiones.

Damnon fu-
gatur.

De aliis Col-
legiis &
Angola.

Initium
Collegii
Angrensis.

Profecii ad
Indos.

3. In Domo Professorum quartâ & vigesimâ Augusti vitam cum morte commutavit P. Emmanuel Sequeira, vir notæ virtutis, & primus Rector Madeirensis Collegii annis plurimis. De ipso fusiùs scribo in opere de Novitiis Eborenibus. Ibidem decepit P. Didacus Ferrazius Portuenis, adjutor spirituialis, vir admodum pius. Celeberrima supplicatio de Passibus Domini Crucem ferentis humero originem primam in Lusitania Didaco acceptam refert.

4. Decimâ nonâ Februarii vitam exhalavit in Ulyssiponensi Collegio P. Ludovicus Alphonsus, tabellentâ consumptus. Pinerii Dazeri Dioecesis Vilensis editus est. Undecim annos docuit Grammaticam. Ministrum Domus agens vir quinquagenarius verrebat scopis pavimenta, ut eo labore socios liberaret.

5. Conimbricæ 13. Februarii immortalitatem subit P. Fernandus Perius, Cordubensis, unus è primis Professoribus Eborensis Academia. Litteris eminuit, & multò magis virtutibus, quibus jecit fundamenta in schola Joannis Avila per id tempus egregii sanctitatis Magistri. S. Borgia eum misit Eboram ad Theologiam docendam; eandem tradidit in Collegio Conimbricensi. Peculiaris vigebat memoriâ, ut è cathedra dictando nunquam chartam inspererit. Profundæ sapientiae sociavit summam animi demissionem, & charitatem ferventem, ad quam supremis verbis socios cohortabatur. Ejus vita circumfertur fusè scripta, & vulgata in opere de tironibus Eborenibus. Ibidem 19. Novembribus reliquit mortales P. Dominicus Joannes Liseimatus, dum facit excursionem sacram per regionem saltus ab stella, gravi morbo corripitur. Deductus in lectica ad Collegium, malo vincente cuncta remedia, ad supremam partus luctam satisfecit naturæ summâ conscientiæ tranquillitate.

6. Bajam, Serpam, & Estremotum sacris missionibus excoluerunt Eborense. Algarbia ingressus novus Episcopus Fernandus Martinus Mascarenus rogavit à moderatore Provinciae mitti aliquos Patres, quos comites haberet in percurrentia dioecesi, iisdemq; ad populi institutionem doctoribus uteretur. Duo concessi, qui septem menses in ea cultura consumpsere.

7. Civium quidam retulit Episcopo res suas domi à stygio alastore perturbari: qua venalia haberet, surripi; mercatoribus res empturis evanescere pecunias: duas filias è conspectu repente sublatas, ductasque per loca prærupta ad Convivium exquisitis instruictum epulis, mox paternæ domui restitutas incolument. Episcopus hominem ad Patres relegat. Quibus tametsi insularetur dæmon, authores tamen fuere civi & puellis, expiant animas omnis anteactæ vita confessione; singulisque ceram benedictam de collo suspenderunt; cessavitque intemperies.

8. E Collegii Bracharensi & Portueni, atque Michaëleni Residentia non defuerunt utilissimæ excursiones. Massangani in Angola Nostri cum oppidanis & præsidario milite plurimùm perpessi sunt mensibus undecim, quibus à Nigris obsidebatur oppidum, naturâ suâ munitissimum: verùm annona penuria tanta fuit, ut vix arma miles sustineret: tandem classe ex Lusitania accidente missis auxiliis aliquantum respirarunt: sed aura pestilens sic novum militem prostravit, ut Nostri succurrendo ægris multum sibi laborem cumulârint.

9. Decimâ die Maij prope Dominicam Ascensionem positus est primus lapis pro novo ædificio Angrensis Collegii. Peregit eam cærimoniam Episcopus Emmanuel Gouvea, frater P. Ignatii Martinii. Verba fecit pro solemnitate P. Fernandus Guerreirus. Dicatum est Collegium Ascensioni Dominicæ, & ab Ascensione dictum.

Annus 1596. Soc. 57.

Magnum subsidium missionibus Indicis juvandis, et si dispari successu, tunc lere duodeviginti Nostri in duas distributi naves. Major pars erat cum P. Doctore Nicolao Pimenta, qui multis annis rexerat Conimbricensis Collegii.